

BRASSÓ

gyerekeknek

ISBN: 978-973-0-20650-0

Kopacz Zsuzsa

Sebestyén Ágnes

Simó Noémi

Kozma Bernadett

Orsós Erzsébet

Tomos Tünde

Szerzők: Kopacz Zsuzsa, Sebestyén Ágnes, Simó Noémi

Illusztrátorok: Kozma Bernadett, Orsós Erzsébet, Tomos Tünde

Tördelőszerkesztő: Czika Antónia

Szakmai lektor: Ziegler Ágnes, Hochbauer Gyula

Nyelvi lektor: Ambrus Attila

Térkép: Fazakas Noémi

Köszönet: Felfalusi Kovács Antal Alapítvány

Kiadó:

Brassói Lapok és kultúrAktív Egyesület

Támogatók:

ISBN: 978-973-0-20650-0

BEVEZETŐ

Kedves.....!
(IDE ÍRD BE A SAJÁT NEVED.)

Engedd meg, hogy bemutatkozzam: Konrád mester vagyok, mesterségem szerint kőműves. Még Mátyás király édesapjától, Hunyadi János kormányzótól is kaptam megbízásokat, és a törökök pusztítása után résztvettem a Fekete-templom újjáépítésében.

Tarts velem és kísérőmmel, Matyival, és megtudod, Brassó milyen tényezőkhöz hatására vált az évszázadok során olyanná, amilyennek ismered. Járd be velünk a várost, oldd meg a könyvben szereplő feladatokat, és ígérjük, sok különleges történetet, személyiséget, rejtett részletet ismerhetsz meg, valamint számos ismeretlen helyre juthatsz el. Ötleteket kapsz arra, hogyan járulhatsz hozzá ahhoz, hogy Brassó olyan várossá váljon, amilyenek te szeretnéd.

ÉN MATYI VAGYOK, KONRÁD BARÁTJA.
KÉRLEK, MAGYARÁZD EL NEKEM, PONTOSAN MIT
CSINÁL EGY KŐMŰVES.

HÍRES BRASSÓIAK

Szeretném bemutatni neked mindazokat, akik hozzájárultak ahhoz, hogy Brassó olyanná váljon, amilyenek ma ismered és azokat, akik itt születtek, majd hírért vitték a nagyvilágba, de összezavarodtam. **SEGÍTS NEKEM, ÉS PÁROSÍTSD ÖSSZE A PORTRÉKAT AZ ÉLETRAJZOKKAL!**

1) ifj. Halász Gyula (1899–1984), művésznevén Brassai, világhírű fotóművész és publicista. Különösen az éjszakai Párizsról, graffittókról, az utca életéről készült sorozatai ismertek.

2) Lehmann Károly (1894–1990), építész-technikus, fényképész. Nagymértékben neki köszönhető a sok jelzett turistaút a Keresztény-havason, a Nagyköhavas, Csukáson, Bucsecsben, Királykőn, Fogarasi-havasokban.

3) Johannes Honterus (1498–1549), humanista, sokoldalú tudós, iskola- és könyvtáralapító, a reformáció nagy alakja. Erdély legelső térképének megrajzolója.

26.
40.

4) Ștefan Octavian Iosif (1875–1913), költő, műfordító, a Romániai Írószövetség alapítótagja.

5) Áprily Lajos (1887–1967), született Jékely Lajos, költő, műfordító.

6) Mattis-Teutsch János (1884–1960) európai rangú festő, szobrász és grafikus. Életműve az avantgárd művészeti irányzatokhoz kapcsolódik.

71

7) Appolonia Hirscher (nem ismert – 1547), Lucas Hirscher főbíró özvegye, férje halála után a család kereskedelmi ügyeinek intézője. Ő építtette az egykori áruzsarnokot, amelyet nagylelkűen a városban élő mesterembereknek ajánlott fel, hogy legyen hol bemutatniuk az áruikat.

17.

Neveikkel lépten-nyomon találkozhatasz a városban, terek, utcák, intézmények, szobrok és emléktáblák őrzik az emléküket.

ÍRD ÖSSZE, KIRŐL MIT NEVEZTEK EL, ILLETVE KINEK ÁLLÍTOTTAK SZOBROT VAGY EMLÉKTÁBLÁT?

utca.....

iskola.....

szobor.....

emléktábla.....

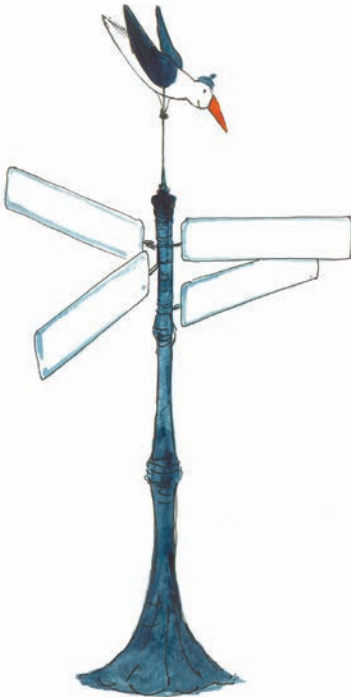
Megbízom, Hunyadi János is sokat tett a városért, mert adománnyal támogatta a Fekete-templom felépítését. Emellett ő rendelte el, hogy a lebontott Brassovia vár köveit felhasználják a városerőd építésénél.

NEMZETISÉGEK

A középkorban a különböző nemzetiségek külön-külön városrészekben laktak. A módosabb szász polgárok a mai belváros területén, a falakkal határolt Corona nevű településen éltek. Óbrassót szász gazdák, Bolonyát magyar telepesek lakták, Bolgárszezen pedig görög, bolgár és román kereskedők éltek. Ez nagymértékben hozzájárult Brassó mai képének kialakulásához.

A földrajzi nevek és az utcanevek a mai napig jelzik, hogy itt több nemzet él együtt. DERÍTSD KI, MIA CENKROMÁN NEVE, HOGY HÍVJÁK A KERESZTÉNY-HAVAST NÉMETÜL, ÉS MIT JELENT MAGYARUL A SCHNECKENBERG!

Alapvetően háromnyelvű város lévén Brassó legtöbb utcájának, városrészének volt szász, magyar és román neve. Most román nyelvűek az utcanevek, de számos utca viseli szász és magyar hírességek nevét.

GYŰJTS ILYEN PÉLDÁKAT!

.....

.....

.....

.....

Nemcsak a városon, hanem az étkezési szokásainkon is nyomot hagyott a több száz éves együttélés. Számos jellegzetes fűszer és hozzávaló használatát tanultuk el egymástól. Az alábbi ételek között van szász, magyar és román eredetű is.

EZEKET A HAGYOMÁNYOS RECEPTEKET MELYIK NEMZETTŐL TANULTÁK A TÖBBIEK?

Régen az öltözködés is megkülönböztette az egyes nemzetiségeket egymástól. A lányok összekeverték a ruhadarabokat. VÁLASZD KI, MELYIK NEMZET NÉPVISELETÉHEZ TARTOZNAK AZ ALÁBBI RUHADARABOK!

Én már nagyon ritkán hordok népviseletet.
TE MILYEN ALKALOMBÓL SZOKTAD FELVENNI?

FEKETE-TEMPLOM

Nem azért mondom, mert én is részt vettem az újjáépítésében, de szerintem a Fekete-templom az egyik legkülönlegesebb épület a városban. Egyediségét számadatok is alátámasztják, hiszen számos szempontból rekordtartó ez az épület. LÁSSUK, TE ISMERED-E EZEKET AZ ADATOKAT. OLDD MEG AZ ALÁBBI TESZTET, ÉS KIDERÜL!

1) A Fekete-templom Románia LEGnagyobb temploma. Szerinted hány ember fér el benne?

200

10.000

5.000

2) Itt található az ország LEGnagyobb mozdítható harangja. Szerinted mekkora a súlya?

1 tonna

6 tonna

500 kg

3) Övé délkelet Európa LEGnagyobb mechanikus orgonája. Tippelj, hány sípból áll!

130

4.000

15.000

4) A Fekete-templomban őrzik Európa egyik LEGnagyobb keleti szőnyeg gyűjteményét. Vajon hány darabból áll?

több száz

több ezer

több tízezer

TERMÉSZETVÉDELEM

A természetvédelem Földünk összes élőlényének védelmét, patakok, források, szép tájak megőrzését jelenti. Nagyon fontos, hogy figyeljünk és vigyázzunk a természet e különleges élővilágára.

A felnőttek egyre többet foglalkoznak a természetvédelemmel, erdőket, zöld övezeteket nyilvánítanak védett területekké, hogy megóvhasák őket. A védett területeken szigorúbban odafigyelnek a környezetet károsítókra. Brassó környékén, a Cenken és a Keresztényhavason vannak védett területek. **HOL TALÁLKOZTÁL AZ ALÁBBI ÁBRÁKKAL? MIT JELENTENEK?**

Nem csak a védett területeken fontos az élővilág óvása. Bárhol is vagyunk, városban, erdőben, parkban, játszótéren, strandon, apró tettekkel vigyázhatunk a természetre. **SZERINTED MELYIK KÉPEKEN HIBÁZIK A KISFIÚ? TE MIT TANÁCSOLNÁL NEKI?**

VÉDETT NÖVÉNYEK

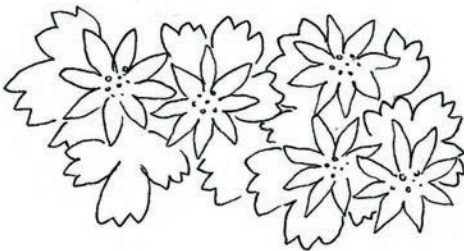
Brassó hegyvidéki település, és ez a növényvilágát is meghatározza: hidegebb éghajlatot és kőves talajt kedvelő növények élnek itt leginkább. A várost körülvevő nagy kiterjedésű erdők sok különleges természeti kincset rejtegetnek. A fák magassági lépcső szerint változnak, így alacsonyabb szinteken lombhullató fák, magasabb helyeken az örökzöld fák honosak. MI A KÜLÖNBSÉG A KÉT FAJTA KÖZT? MONDJ NÉHÁNY PÉLDÁT MINDKETTŐRE!

Az erdei tisztások, domboldalak virágai gyönyörűek és változatosak. Tavasztól ősziig színes tölük a határ. De, sajnos, vannak már ritka, kiveszőben levő virágfajták is. Ezeket védetté nyilvánították. Óvni kell őket, és nem szabad leszakítani. MELYIKKEL TALÁLKOZTÁL MÁR AZ ALÁBBI VÉDETT VIRÁGOK KÖZÜL? NEVEZD MEG ŐKET!

A ritka, védett virágokon kívül olyan virágokat is megfigyelhetsz, mint a hóvirág, a kéknefelejcs, a májvirág, a vad árvácska. Sajnos, nagyon sokan leszedik őket, ezért egyre kevesebb lesz belőlük is. TE HOGYAN MENTENÉD MEG ŐKET? SZÍNEZD KI A VIRÁGOKAT A MEGFELELŐ SZÍNEKKEL.

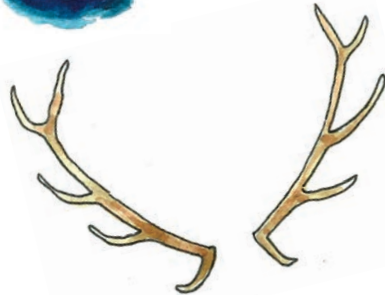
Az erdő sajátos, árnyékot kedvelő növényei a különböző mohák, ezek belepik a köveket, fákat, puha zöld szőnyegcskéket alkotva. Nekem nagyon tetszenek. CSODÁLD MEG A SZIKLAREPEDÉSEKBE ÉLŐ NÖVÉNYZETET IS! KERESS ILYEN NÖVÉNYT ÉS RAJZOLD LE!

VÉDETT ÁLLATOK: ÁLLATKERT

Brassó környékén számos vadállat él, többnyire védett fajok. Védetté azokat az állatokat nyilvánítják, amelyek valamiért különlegesek, ritkák és veszélyeztetett helyzetben vannak. Ezeket nem szabad háborgatni, sem elpusztítani. DERÍTSD KI, MILYEN VÉDETT ÁLLATOKRA JELLEMZŐEK AZ ALÁBBI TULAJDONSÁGOK? ÍRD LE!

Nyáron málnázom, télen hibernálok.
Agancsom az ékességem.
Falkában járok, teleholdkor vonítok.
Szerencsém a ravaszságom.
Makkot ropogtatok, mindent összetúrok.
Szelíd szemem, gyors a lábam.
Sziklaszirtek ura vagyok.

Az erdőben élő védett barátaim, a feketeerigő, fakopáncs, széncinege. FELFIGYELTÉL MÁR A HANGJUKRA? Rokonaim, a szajkók is az erdőn laknak. Mióta Konráddal lakom, engem is meglátogatnak télen a városban. Ilyenkor mindig megmutatom nekik a parkban elhelyezett madáretetőket.

ZENÉL A VÁROS

Nekem nincs annyira jó hangom, mégis szeretek kórusban énekelni. Gyakran próbálunk a Cenken madártársaimmal. Szívesen járok koncertekre is. **MELYIK ZENÉT HOL HALLHATTAM?**

A zene műfajai a komolyzene, a könnyűzene és a népzene. **MILYEN ZENÉT JÁTSZANAK A FILHARMÓNIABAN? MILYEN HANGSZEREKKEL NEM TALÁLKOZHATSZ ITT AZ ALÁBBIK KÖZÜL?**

.....

EGÉSZÉGES VÁROS: SPORT

„Ép testben ép lélek” – tartja a közmondás, és ez valóban így van. Minél többet mozgunk, annál egészségesebbek vagyunk, jobb lesz tőle a kedvünk, és jobban tudunk gondolkodni. Ezért jó a tornaóra az iskolában és a rengeteg sportolási lehetőség a városban. **TE MILYEN SPORTOKAT SZERETSZ? HOVA JÁRSZ SPORTOLNI BRASSÓBAN?**

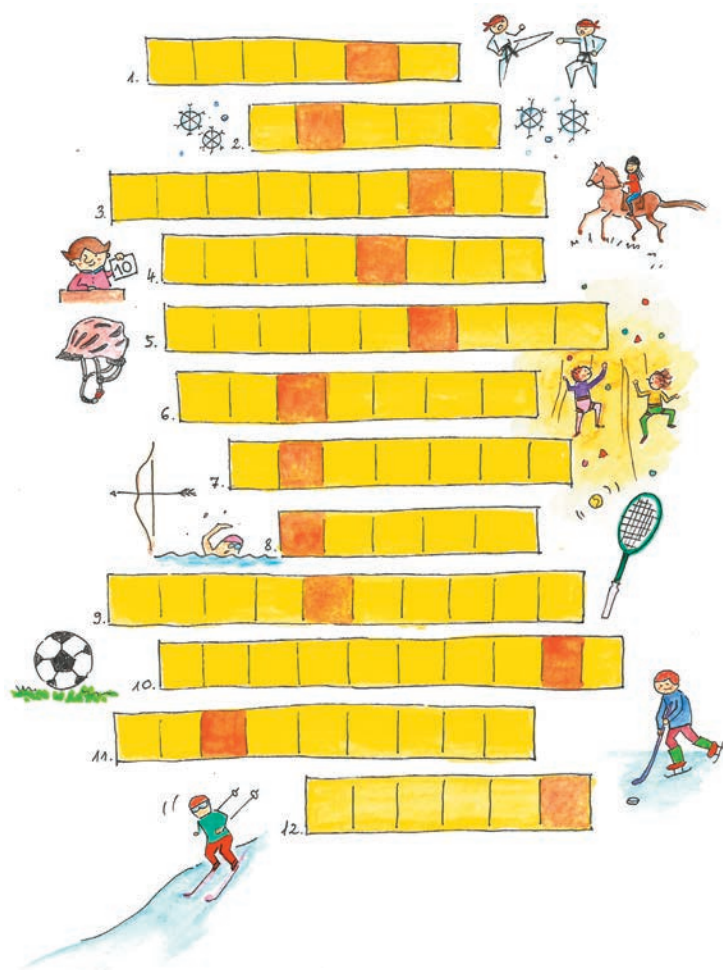
Nekünk is nagyon fontos a testmozgás, én minden reggel kimegyek a parkba kocogni, mert utána mindig jól érzem magam. Matyi repülni jár a Cenken lakó barátával.

Sokan versenyszerűen sportolnak, csapatban és egyénileg is. **TE MELYIKET KEDVELED JOBBAN? SOROLD FEL, MILYEN CSAPATSPORTOKAT ISMERSZ!**

A sportolók rengeteg különböző versenyen mérhetik össze erejüket és tehetségüket. 2013 tavaszán Brassóban rendezték meg az egyik legfontosabb európai olimpiát. **MEGTUDHATOD, MILYEN OLIMPIÁRÓL VAN SZÓ, HA MEGOLDOD A KERESZTREJTÉVÉNYT!**

1. Népszerű japán küzdősport.
2. Mikor lehet szánkózni?
3. Lovardában lehet ...
4. Ki az a személy, aki a versenyzők teljesítményét pontozza?
5. Biciklizéskor védi a fejünket az esetleges sérülésektől.
6. Milyen falon lehet teremben mászni? Brassóban is van ilyen.
7. Milyen sportban használnak nyílveszőket?
8. Tudnod kell ..., ha mély vízbe akarsz ugrani.
9. Nyáron mit lehet sportolni a várfal alatti jégpálya helyén?
10. A sportágak királyának tekintik.
11. Jégen gyakorolt csapatsport.
12. Brassópojánára télen nagyon sokan járnak...

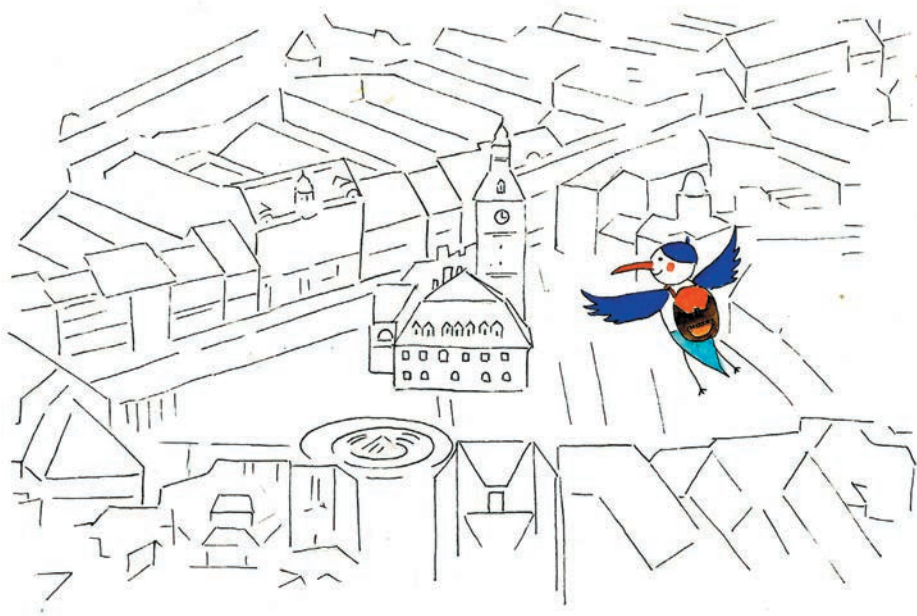

Brassót sok turista látogatja, ami nagyon hasznos a városnak. Ennek köszönhetően működnek a szállodák, kávézók, és sok más intézmény, ahol kiszolgálják őket. **TE HOL SZOKTÁL TALÁLKOZNI KÜLFÖLDI TURISTÁKKAL? SZERINTED MELYIK VÁROSRÉSZT KEDVELIK A LEGTÖBBEN? SOROLJ FEL ÖT LÁTVÁNYOSSÁGOT, AMIT MEGMUTATNÁL A BRASSÓBA ÉRKEZŐKNEK!**

.....

.....

SZÍNEZD KI AZ ALÁBBI RAJZOT!

Az utazók azokat a helyeket kedvelik leginkább, ahol sok híres épület, valamilyen különleges esemény, sportolási lehetőség vagy természeti ritkaság van. **ADJ EZEKRE BRASSÓI ÉS KÖRNYÉKBELI PÉLDÁT!**

TE HOVA SZOKTÁL UTAZNI SZÜLEIDDEL A VAKÁCIÓKBAN? RAJZOLD LE NEKEM A KEDVENC KIRÁNDULÓHELYEDET!

